

Rozpatrzenie stanowisk
do projektu koncepcji "Program Interreg Czechy-Polska 2021-2027" ocena oddziaływania
koncepcji na środowisko

zgodnie z §10f, ust. 8 oraz przygotowanie materiałów do postępowania zgodnie z 14a, ust. 4
ustawy nr 100/2001 SB. (SB. czeski Dz.),

o ocenie oddziaływania na środowisko, w aktualnym brzmieniu (dalej tylko ustawa)

Do składającego koncepcję "Program Interreg Czechy-Polska 2021-2027" (zwaną dalej również koncepcją), Ministerstwa Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej, za pośrednictwem właściwego organu, Ministerstwa Środowiska, Departamentu Oceny Oddziaływania na Środowisko i Zintegrowanej Prewencji, zostały przesłane uwagi otrzymane na temat opublikowanego projektu koncepcji i jej Oceny. Ponieważ w przypadku tej koncepcji zgodnie z §10f ust. 2 ustawy zrezygnowano z wystąpienia publicznego, nie zgłoszono żadnych uwag podczas wystąpienia publicznego, a zatem rozpatrzenie zawiera uwagi zgłoszone w terminie zgodnie z §10f ust. 6 ustawy oraz uwagi zainteresowanego państwa do ostatecznego projektu koncepcji, przesłanej zgodnie z 14a ustawy. Stanowiska te zostały podsumowane w dwóch poniższych tabelach. Tabela 1 zawiera podstawowe informacje o tych, którzy przesłali stanowiska i daty ich sporządzenia (jeśli były w nich określone), a tabela 2 rozpatrzenie wszystkich istotnych uwag.

Tabela 1 Podsumowanie otrzymanych uwag

	Nadawca stanowiska	Adres kontaktowy	Sygn.	Z dnia
I. Przesłane uwagi do opublikowanego projektu koncepcji				
1.	Ministerstwo Zdrowia Republiki Czeskiej	Palackého náměstí 375/4, 128 01 Praha 2	MZDR 46268/2021-3/OVZ	27.12.2021
2.	Urząd Kraju Morawsko-Śląskiego Departament Środowiska i Rolnictwa	28. října 117, 702 18 Ostrava	MSK 158530/2021	11.1.2022
3.	Urząd Kraju Hradeckiego, Wydziału Środowiska i Rolnictwa	Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové	KUKHK-44140/ZP/2021	12.1.2022
4.	Administracja Karkonoskiego Parku Narodowego	Dobrovského 3, 543 01 Vrchní Lhota	KRNAP 11666/2021	17.1.2022
5.	Václav Židek - Członek Zarządu Kraju Libereckiego, odpowiedzialny Wydział Środowiska i Rolnictwa	U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2		18.1.2022
6.	Urząd Kraju Libereckiego, Wydziału Środowiska i Rolnictwa	U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2	KULK 89402/2021	18.1.2022
7.	Urząd Kraju Ołomunieckiego Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa	Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc	KUOK 194/2022	19.1.2022
8.	Czeskiej Inspekcji Ochrony Środowiska	Na Břehu 267/1a, 190 00 Praha 9	ČiŽP/OTOIP/2021/3290	20.1.2022

	Nadawca stanowiska	Adres kontaktowy	Sygn.	Z dnia
9.	Ministerstwo Ochrony Środowiska Zbiorcze stanowisko	Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10	MZP/2022/710/301	
10.	Nadleśnictwo Brzeg, Polska			25.1.2022
11.	Państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która nie jest przedsiębiorstwem i działa na terytorium Polski, Polska			31.1.2022
12.	Państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która nie jest przedsiębiorstwem i działa na terytorium Polski PGL LP, Polska			31.1.2022
13.	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (PGL LP), Polska			31.1.2022
14.	Nadleśnictwo, Kluczbork, Polska			31.1.2022
15.	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe - Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach, Polska			31.1.2022
16.	Dyrekcja Generalna Ochrony Środowiska		DOOŠ- TSOOŠ.410.1.2022.BW	1.2.2022
17.	Główny Inspektor Sanitarny Krzysztof Saczką - Zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego	Ul. Targowa 65, 03 - 729 Warszawa	HŠ.NS.530.2.2022.MR	3.2.2022

Tabela 2 Rozpatrzenie stanowisk zawierających uwagi i rekomendacje przesłanych do opublikowanego projektu koncepcji

Stanowisko		Rozpatrzenie
1.	Ministerstwo Zdrowia Republiki Czeskiej Bez uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
2.	Urząd Kraju Morawsko-Śląskiego Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa Bez uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
3.	Urząd Kraju Hradeckiego Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa W zakresie gospodarki odpadami - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	W zakresie ochrony wód - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	W zakresie ochrony powietrza - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	W zakresie ochrony przyrody i krajobrazu - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	W zakresie ochrony gruntów rolnych - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	Z punktu widzenia ochrony gruntów przeznaczonych do pełnienia funkcji lasu- bez uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
4.	Administracja Karkonoskiego Parku Narodowego Bez uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
5.	Václav Židek Członek zarządu Kraju Libereckiego, odpowiedzialny za Wydział Środowiska i Rolnictwa Bez uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.

	Stanowisko	Rozpatrzenie
6.	Urząd Kraju Libereckiego	
	Dyrektor	
	Urząd Kraju, Wydział Środowiska i Rolnictwa , w zakresie swoich kompetencji wynikających z ustawy o ochronie przyrody i krajobrazu zgadza się z oceną autora SEA, który zasadniczo wykluczył wpływ koncepcji i celów programu na system Natura 2000, ponieważ propozycja nieokreślonego wsparcia finansowego i koncepcja dotacji nie może mieć znaczącego negatywnego wpływu na interesy systemu Natura 2000. Wśród projektów, w przypadku których władze regionalne mogą już wykluczyć znaczący wpływ na interesy ochrony przyrody, znajdują się innowacyjne technologie w istniejących zakładach przemysłowych, prowadzące do złagodzenia wpływu produkcji na środowisko, a jednocześnie programy wsparcia edukacji, bez szczególnych skutków dla danego terytorium. Wydział Środowiska i Rolnictwa zgadza się z oceną autora SEA, że projekty inwestycyjne oparte na tej koncepcji, zwłaszcza infrastruktura transportowa i turystyczna, taka jak mosty, sieci dróg, ścieżki rowerowe, ścieżki przyrodnicze itp. mogą mieć znaczący wpływ na interesy ochrony przyrody i krajobrazu. Jednocześnie należy zauważyć, że bez szczegółowych specyfikacji projektów nie można ocenić wpływu projektów wspieranych przez program na system Natura 2000. Dlatego też konkretne projekty będą musiały być oceniane oddzielnie pod kątem ich potencjalnego wpływu na sieć Natura 2000.	Przyjęto do wiadomości W przypadku celów, w ramach których proponowane są działania/projekty mogące potencjalnie oddziaływać na środowisko, procedura EIA (oddziaływania na środowisko) i na obszary Natura po obu stronach granicy będą najważniejszymi narzędziami zapobiegania, eliminowania, minimalizowania i kompensowania negatywnych oddziaływań. Tam, gdzie EIA lub Natura 2000 nie jest istotna dla unikania, eliminowania, minimalizowania i kompensowania negatywnych oddziaływań, narzędziem są także odpowiednie przepisy po obu stronach granicy (na przykład w kontekście procedur wydawania pozwoleń na budowę). Odpowiedni fragment, odnoszący się do konieczności oceny projektów finansowanych z Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027, został włączony do projektu Programu (rozdz. 1.2.3.).
	Urząd kraju, Wydział Urbanistyki i Nadzoru Budowlanego - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	Urząd kraju, Departament Zdrowia - brak komentarzy	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
UK, Wydział Kultury, Ochrony Dziedzictwa i Turystyki - brak komentarzy	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.	
7.	Urząd Kraju Ołomunieckiego	
	Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa (WOŚiR)	
	UK, WOŚiR, Wydział Leśnictwa - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	UK, WOŚiR, Wydział Gospodarki Wodnej - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	UK, WOŚiR, Wydział Ochrony Środowiska - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA

Stanowisko		Rozpatrzenie
		przyjmują uwagi do wiadomości.
	UK, WOŚIR, Wydział Ochrony Środowiska - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
8.	Czeskiej Inspekcji Ochrony Środowiska (CZIOŚ)	
	CZIOŚ OI Hradec Králové, Wydział Ochrony Powietrza - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	CZIOŚ OI Hradec Králové, Wydział Ochrony Wód - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	CZIOŚ OI Hradec Králové, Wydział Gospodarki Odpadami - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	CZIOŚ OI Hradec Králové, Wydział Ochrony Wód - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	CZIOŚ OI Hradec Králové, Wydział Ochrony Lasów stwierdza, że ze względu na zakres dokumentu strategicznego zakłada się, że realizacja planów, wynikających z ostatecznego kształtu koncepcji, może prawdopodobnie dotyczyć kilku obszarów jednocześnie i wtórnie wpływać na terytorium poza jurysdykcją terytorialną CZIOŚ , Wydziału Ochrony Lasu OI Hradec Králové, dlatego w zasadzie większość proponowanych środków musi być oceniona w ramach EIA projektu. Możliwe warianty poszczególnych środków powinny być jednocześnie udokumentowane w EIA koncepcji.	Przyjęto do wiadomości W przypadku celów, w ramach których proponowane są działania/projekty mogące potencjalnie oddziaływać na środowisko, najważniejszym narzędziem zapobiegania, eliminowania, minimalizowania i kompensowania negatywnych oddziaływań będzie procedura EIA (oddziaływania na środowisko), oceny oddziaływania obszary systemu Natura 2000, a tam, gdzie nie jest to istotne, wymagania procedur innych przepisów (np. prawa budowlanego, ochrony przyrody itp.) po obu stronach granicy.
	CZIOŚ OI Hradec Králové, Wydział Ochrony Lasów zwraca jedynie uwagę na zasadność dodania do koncepcji na stronie 39, gdzie ogólnie opisano negatywny wpływ czynników biotycznych. Faktem jest, że niszczone są nie tylko drzewostany świerkowe, ale także sosnowe i modrzewiowe, a także, że w wyniku oddziaływania szkodników i patogenów na drzewa liściaste giną drzewostany dębowe, olszowe, a zwłaszcza jesionowe. Wdrożenie proponowanych działań może potencjalnie doprowadzić do usunięcia części obszaru leśnego i wkroczenia na tereny przeznaczone do pełnienia funkcji leśnych, co jest niepożądane.	Zaakceptowano. Proponowany tekst został dodany do rozdziału 2.8 Oceny. Potencjalne negatywne oddziaływania Programu na gosp. leśną zostały także odpowiednio omówione w rozdziale 6 Oceny.

Stanowisko	Vypořádání
<p>CzIOŚ OI Hradec Králové, Wydział Ochrony Lasów prosi również o dodanie do tekstu koncepcji następującego akapitu - Konkretnie projekty, działania i środki realizowane na podstawie przedłożonej koncepcji – Program Interreg Czechy - Polska 2021 - 2027 będą respektować ochronę terytorialną gruntów przeznaczonych do pełnienia funkcji leśnej (dalej " GPDPFL "), w tym ich stref ochronnych.</p> <p>Ewentualne indywidualne projekty budowlane powinny być zlokalizowane poza GPDPFL lub wykorzystywać mniej ważne grunty, tak aby korzystanie z GPDPFL w jak najmniejszym stopniu ograniczało lub zakłócało gospodarkę leśną, a w szczególności nie ograniczało przez nie pełnienia funkcji leśnych w rozumieniu art. 13 par. 1 i 2 lit. a) ustawy nr 289/1995 Sb., o lasach i o zmianie niektórych ustaw (prawo leśne), w brzmieniu późniejszych przepisów.</p>	<p>Częściowo zaakceptowano Środki mające na celu zapobieganie, unikanie, redukcję lub kompensację ewentualnych niewielkich negatywnych oddziaływań, w tym oddziaływań na GPDPFL, zostały przedstawione w Rozdziale 10.2 Oceny, a także w Rozdziale 15 Oceny (projekt Stanowiska), a ich tekst został zmodyfikowany zgodnie z tą uwagą.</p> <p>W koncepcji zostało to uwzględnione w tekście ogólnym, w którym przedkładający koncepcję programu zobowiązuje się do uwzględnienia w dalszej dokumentacji programu działań wymienionych w rozdziale 10 oceny. Obecnie przygotowywane są pierwsze wersje dokumentacji programu, w których do kryteriów oceny dodano kwestię GPDPFL. GPDPFL są zatem brane pod uwagę w odniesieniu do wszystkich istotnych celów.</p>
<p>CzIOŚ OI Olomuniec stwierdza, że podczas oceny oddziaływania na środowisko proponowanej koncepcji nie stwierdzono żadnych istotnych negatywnych skutków dla środowiska. Nie ustalono jeszcze konkretnych środków technicznych i zapobiegawczych. W kolejnych etapach realizacji programu konieczne jest wykazanie rzeczywistych pozytywnych korzyści dla środowiska wynikających z realizacji poszczególnych projektów i działań.</p>	<p>Przyjęto do wiadomości Podmiot składający wnioszek będzie regularnie (1 raz w roku, począwszy od 2023 r.) monitorował i ocenił oddziaływanie Programu na środowisko i zdrowie publiczne. Realizacja Programu, a zwłaszcza wpływ przewidzianych w nim działań na środowisko, będą oceniane na podstawie wymagań i warunków opinii właściwego organu w sprawie Oceny Koncepcji zgodnie z punktem 10g) ustawy nr 100/2001 Sb. ew. innych uwaga pozostałych organów zatwierdzających.</p> <p>W przypadku stwierdzenia poważnych negatywnych oddziaływań na środowisko lub zdrowie publiczne w trakcie realizacji Programu, przedkładający program ma obowiązek zapewnić podjęcie działań w celu uniknięcia lub złagodzenia takich oddziaływań oraz poinformować o tym Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej i odpowiednie władze administracyjne, a także podjąć decyzję o wprowadzeniu ewentualnych zmian w dokumencie.</p>
<p>CzIOŚ OI Ostrawa – bez uwag</p>	<p>Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.</p>
<p>CzIOŚ OI Liberec, oświadczenie w sprawie ochrony wód - brak uwag</p>	<p>Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.</p>
<p>CzIOŚ OI Liberec, oświadczenie w sprawie ochrony powietrza - brak uwag</p>	<p>Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.</p>

Stanowisko	Rozpatrzenie
CzIOŚ OI Liberec, oświadczenie w sprawie gospodarki odpadami - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
CzIOŚ OI Liberec w swoim oświadczeniu z punktu widzenia ochrony przyrody i krajobrazu stwierdza, że w celu zapobiegania, minimalizowania i łagodzenia potencjalnie negatywnych oddziaływań na wartości przyrodnicze i środowisko, konieczne jest przestrzeganie zalecanych środków wymienionych w dokumencie "Program Interreg Czechy-Polska - Ocena oddziaływania na obszar Natura 2000" na str. 32.	Przyjęto do wiadomości Realizacja Programu, a zwłaszcza wpływ przewidzianych w nim działań na środowisko, będą oceniane na podstawie wymagań i warunków opinii właściwego organu w sprawie Oceny Koncepcji zgodnie z punktem 10g) ustawy nr 100/2001 Sb. ew. innych uwaga pozostałych organów zatwierdzających. W koncepcji zostało to uwzględnione w tekście ogólnym, w którym przedkładający koncepcję programu zobowiązuje się do uwzględnienia w dalszej dokumentacji programu działań wymienionych w rozdziale 10 oceny.
CzIOŚ OI Liberec, oświadczenie w sprawie ochrony lasów - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
Dyrekcja OVV CzIOŚ, Wydział Ochrony Wód - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
Dyrekcja OVV CzIOŚ, Wydział Ochrony Powietrza stwierdza, że podczas oceny oddziaływania na środowisko proponowanej koncepcji nie stwierdzono żadnych istotnych negatywnych skutków dla środowiska i systemu klimatycznego Ziemi. W kolejnych etapach realizacji programu konieczne jest wykazanie rzeczywistych pozytywnych korzyści dla środowiska wynikających z realizacji poszczególnych projektów i działań.	Przyjęto do wiadomości Podmiot składający wniosek będzie regularnie (1 raz w roku, począwszy od 2023 r.) monitorował i ocenił oddziaływanie Programu na środowisko i zdrowie publiczne. Realizacja Programu, a zwłaszcza wpływ przewidzianych w nim działań na środowisko, będą oceniane na podstawie wymagań i warunków opinii właściwego organu w sprawie Oceny Koncepcji zgodnie z punktem 10g) ustawy nr 100/2001 Sb. ew. innych uwaga pozostałych organów zatwierdzających. W przypadku stwierdzenia poważnych negatywnych oddziaływań na środowisko lub zdrowie publiczne w trakcie realizacji Programu, przedkładający program ma obowiązek zapewnić podjęcie działań w celu uniknięcia lub złagodzenia takich oddziaływań oraz poinformować o tym Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej i odpowiednie władze administracyjne, a także podjąć decyzję o wprowadzeniu ewentualnych zmian w dokumencie.
Dyrekcja OVV CzIOŚ, Wydział Gospodarki Odpadami - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.

Stanowisko	Rozpatrzenie
<p>Dyrekcja OVV CziOŚ, Wydział Gospodarki Odpadami uważa, że ważne jest zrównoważenie korzyści i ewentualnych negatywnych skutków w realizacji priorytetów i celów przedstawionej koncepcji, a zwłaszcza w przygotowaniu i realizacji kolejnych projektów. Szczególną uwagę należy zwrócić na efekty uboczne w realizacji priorytetów 1, 2 i 3 przedstawionej koncepcji i związanych z nimi celów, a zwłaszcza na dążenie do wyeliminowania niepożądanych oddziaływań na interesy opisane w celu szczegółowym vii - wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, bioróżnorodności i zielonej infrastruktury. Co najmniej rozwój turystyki (CS vi) i infrastruktury transportowej (CS ii) tradycyjnie zalicza się do obszarów potencjalnego ryzyka w odniesieniu do różnorodności przyrodniczej, a odpowiednie projekty powinny być poddawane ocenie oddziaływania na środowisko.</p>	<p>Przyjęto do wiadomości W przypadku celów, w ramach których proponowane są działania/projekty mogące potencjalnie oddziaływać na środowisko, najważniejszym narzędziem zapobiegania, eliminowania, minimalizowania i kompensowania negatywnych oddziaływań będzie procedura EIA (oceny oddziaływania na środowisko), oceny oddziaływania obszaru systemu Natura 2000, a tam, gdzie nie jest to istotne, wymagania procedur innych przepisów (np. prawa budowlanego, ochrony przyrody itp.). po obu stronach granicy.</p>
<p>Dyrekcja OVV CziOŚ, Wydział Ochrony Lasów stwierdza, że ze względu na ogólny charakter projektu koncepcji, który nie zawiera konkretnych projektów, w tym późniejszego sposobu ich realizacji, OOL nie ma uwag do ogłoszonego programu, pod warunkiem że realizowane projekty nie będą oznaczały zaboru gruntów leśnych.</p>	<p>Wyjaśniono. Środki mające na celu zapobieganie, unikanie, redukcję lub kompensację ewentualnych niewielkich negatywnych oddziaływań, w tym oddziaływań na GPDPFL, zostały przedstawione w Rozdziale 10.2 Oceny, a także w Rozdziale 15 Oceny (projekt Stanowiska).</p> <p>W koncepcji zostało to uwzględnione w tekście ogólnym, w którym przedkładający koncepcję programu zobowiązuje się do uwzględnienia w dalszej dokumentacji programu działań wymienionych w rozdziale 10 oceny. Obecnie przygotowywane są pierwsze wersje dokumentacji programu, w których do kryteriów oceny dodano kwestię GPDPFL. GPDPFL są zatem brane pod uwagę w odniesieniu do wszystkich istotnych celów.</p>
<p>9. Ministerstwo Ochrony Środowiska Republiki Czeskiej – zbiorcze stanowisko</p> <p>Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej, Departament Ochrony Gatunków i Wdrażania Zobowiązań Międzynarodowych ma następujące uwagi do przedłożonej oceny koncepcji "Programu Interreg Czechi - Polska 2021 - 2027" pod kątem jego przedmiotów ochrony:</p> <p>Przedłożona ocena zawierała ocenę koncepcji zgodnie z §45i ustawy nr 114/1992 Sb. o ochronie przyrody i krajobrazu, zmodyfikowaną późniejszymi zmianami (dalej zwanej "UOPiK"), przygotowaną przez upoważnioną osobę, mgr inż. Zdenek Frélich. Trzy właściwe organy ochrony przyrody w stanowiskach zgodnie z §45i ust. 1 UOPiK (AOPK ČR, nr 11418/SOPK/20 z dnia 4 sierpnia 2020 r., OVSS V, nr MZP/2020/540/515 z dnia 28 lipca 2020 r. i SKRNAP, nr KRNAP 06208/2020 z dnia 23 lipca 2020 r.) nie wykluczyły znaczącego wpływu na tereny objęte systemem Natura 2000.</p>	<p>Zaakceptowano. W rozdziale 4.3.2 w dwóch ostatnich akapitach oceny sprecyzowano identyfikację Obszarów o znaczeniu europejskim i Obszarów ptasich, na które koncepcja potencjalnie może mieć wpływ. Wymieniono działania w ramach OP, które z mogą być zlokalizowane na obszarach Natura 2000, a jednocześnie dodano obszary Natura 2000, na których występują potencjalne konflikty między wspieranymi działaniami a interesami ochrony obszarów Natura 2000.</p>

Stanowisko	Vypořádání
<p>W opiniach wskazywano na konkretne potencjalne oddziaływania w odniesieniu do zjawisk będących przedmiotem ochrony obszarów Natura 2000. W związku z zastrzeżeniami merytorycznymi uważamy, że konieczne jest należyte uwzględnienie treści tych opinii w ocenie i uznajemy za konieczne przepracowanie oceny w świetle poniższych uwag:</p> <p>1) Niewystarczająca identyfikacja potencjalnie dotkniętych Obszarów o znaczeniu europejskim i obszarów ptasich w odniesieniu do wybranych działań programu, które mogą mieć bezpośredni konflikt terytorialny z tymi obszarami (są to głównie modernizacja sieci transportowej, budowa/rozbudowa ścieżek rowerowych i singletracków, szlaków wodnych, tras spacerowych itp. oraz projekty ochrony i odnowy lasów i retencji wody w krajobrazie).</p>	
<p>2) Wyżej wymienione działania powinny być oceniane pod kątem wszystkich aspektów na danym obszarze (w szczególności konieczna jest bardziej szczegółowa ocena i rozważenie możliwych oddziaływań - w związku z identyfikacją możliwych projektów, które mogą być wspierane w ramach celów programu); w przypadku projektów ochrony i odnowy lasów oraz retencji wody w krajobrazie należy pracować z tezą, że mogą one generować negatywne oddziaływania, jeśli nie będą właściwie realizowane, czego należy unikać w trakcie opracowywania samego tytułu dofinansowania. W ocenie nie przyjęto takiego podejścia, np. stwierdzono, że (str. 26 "Działania terenowe"): "Nie należy spodziewać się negatywnych oddziaływań na obszary Natura 2000, odpowiednie zalesianie z wykorzystaniem naturalnych gatunków drzew oraz retencja wody w krajobrazie mogą poprawić stan krajobrazu, a tym samym warunki dla przedmiotów ochrony na obszarach Natura 2000"; oceniono jako (+1) umiarkowanie pozytywny. W tym kontekście należy określić środki (i włączyć je do przedstawionego programu), które muszą być przestrzegane, aby powyższa ocena była racjonalnie uzasadniona i zgodna z prawem, np. że projekty będą rzeczywiście wspierane, jeśli las zostanie odtworzony z wykorzystaniem siedliska i geograficznie rodzimych gatunków drzew. Obecnie program nie jest skonstruowany w ten sposób, a wspomniana wyżej ocena "Działania w terenie" zawierałaby raczej alternatywne środki łagodzące, które należałoby zaproponować w tym przypadku (w zależności od zidentyfikowanego poziomu oddziaływania). Przy projektowaniu środków łagodzących należy kierować się prawnym obowiązkiem utrzymania lub poprawy stanu przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 i w tym kontekście wybrać odpowiednią metodę odnawiania lasu (na Obszarach o Znaczeniu Europejskim i Obszarach Ptasich w odniesieniu do zbiorczych zalecanych działań), gospodarki leśnej (dtto) i retencji wody w krajobrazie.</p>	<p>Zaakceptowano. Ocena tego działania została uzupełniona w świetle uwag zawartych w części 5.2.2 oceny sieci Natura 2000. W przypadku tego rodzaju działań w terenie, po wcześniejszej konsultacji z autorem uwagi, dodano bardziej szczegółowy tekst wyjaśniający, komentujący możliwe skutki takich działań. Po dodaniu opisu oddziaływań dodano także zalecenia dotyczące unikania negatywnych oddziaływań:</p> <p>W przypadku ochrony i odnawiania lasu należy stosować gatunki drzew rodzimych pod względem siedliskowym i geograficznym oraz gatunki drzew uwzględniające wymagania przedmiotów ochrony.</p> <p>W przypadku wspierania naturalnej retencji wody należy stosować środki przyjazne dla środowiska w odniesieniu do projektów zlokalizowanych na terenach Natura 2000, biorąc pod uwagę wymagania dotyczące przedmiotów ich ochrony.</p> <p>Współpracować z odpowiednimi organami ochrony przyrody przy lokalizowaniu działań na obszarach szczególnie chronionych i obszarach Natura 2000.</p>

Stanowisko	Rozpatrzenie
<p>3) Niewystarczająca ocena efektów kumulacyjnych i synergicznych (zwłaszcza w odniesieniu do turystyki i jej rosnącej intensywności). W przedłożonej ocenie stwierdzono, że w większości przypadków (celów/działań) nie oceniono oddziaływań na obszary Natura 2000 i że nie jest możliwa ich ocena w odniesieniu do innych koncepcji lub planów na tym obszarze. Ze względu na fakt, że potencjalne oddziaływanie może generować znaczący wpływ w odniesieniu do powyższych działań (jak stwierdzono m.in. w opinii SKRNAP), konieczne jest zwrócenie większej uwagi na ten rozdział oraz właściwą ocenę skutków skumulowanych i synergicznych.</p>	<p>Zaakceptowano. Ocena tego oddziaływań kumulacyjnych została uzupełniona w świetle uwag zawartych w części 5.2.7 oceny sieci Natura 2000.</p> <p>Informacje o efektach kumulacji i synergii zostały dodane bardziej szczegółowo - do pewnego stopnia można założyć potencjalne efekty kumulacji dla celów lub działań, takich jak w Priorytecie 2 - Turystyka, gdzie działania "Wspieranie tworzenia nowych lub rozwoju istniejących elementów turystyki" oraz "Łączenie i tworzenie produktów turystycznych oraz ich promocja" mogą powodować negatywne skutki w przypadku lokalizacji na obszarach Natura 2000, jeśli zostaną niewłaściwie wdrożone. W przypadku obszarów Natura 2000, gdzie intensywność ruchu turystycznego już obecnie jest wysoka, można spodziewać się kumulacji negatywnych oddziaływań o umiarkowanym charakterze, które będą wynikać np. z dalszego wzrostu liczby odwiedzających te obszary, zwiększenia intensywności ruchu i wymagań parkingowych, nowych inwestycji itp.</p>
<p>Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej, Departament Ochrony Gatunków i Wdrażania Zobowiązań Międzynarodowych - Uważamy, że proponowane środki łagodzące (współpraca z odpowiednimi organami ochrony przyrody) dla projektów zlokalizowanych na obszarach szczególnie chronionych i obszarach Natura 2000 są obowiązkowe i uważamy za właściwe uwzględnienie tego warunku w przedłożonej koncepcji i konsekwentnie również w zasadach dla wnioskodawców.</p>	<p>Zaakceptowano. Zalecenia wynikające z rozdziałów 6, 10 i 15 Oceny zostały uwzględnione w odpowiednim fragmencie dodanym do Programu w rozdziale 1.2.3. Środki mające na celu zapobieganie, eliminację, minimalizację i kompensację negatywnego oddziaływania na środowisko działań/projektów, wynikające z oceny oddziaływania na środowisko (SEA) programu będą uwzględnione przy jego realizacji. Konkretnie działania zostaną opisane w powiązanej dokumentacji programu, czyli przede wszystkim w poszczególnych naborach wniosków projektowych, wytycznych dla wnioskodawców oraz metodologii sprawdzania i oceny wniosków projektowych.</p> <p>Równolegle przygotowywana jest dokumentacja programowa, w której obowiązek współpracy z organami ochrony przyrody w przypadku projektów na obszarach o szczególnej ochronie i obszarach i Natura 2000 jest już uwzględniony w kryteriach kwalifikowalności.</p>
<p>Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej, Departament Polityki Środowiskowej i Zrównoważonego Rozwoju - brak uwag</p>	<p>Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.</p>

Stanowisko		Rozpatrzenie
	Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej, Departament Ogólnej Ochrony Przyrody i Krajobrazu - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej, Departament Szczególnej Ochrony Przyrody i Krajobrazu - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej, Departament Ochrony Środowiska Geologicznego i Gleb - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej, Departament Odpadów - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej, Departament Ochrony Wód - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej, Departament Energetyki i Ochrony Klimatu - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej, Departament Ochrony Wód - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej, Departament Administracji Państwowej V, Liberec - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej, Departament Administracji Państwowej VI, Hradec Králové - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej, Departament Administracji Państwowej VIII, Olomuniec - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
	Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej, Departament Administracji Państwowej IX, Ostrawa - brak uwag	Wnioskodawca Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 oraz autor SEA przyjmują uwagi do wiadomości.
10.	<p>Nadleśnictwo Brzeg, Polska</p> <p>Lasy, str. 63,64</p> <p>W północnej części Opolszczyzny poważnie osłabione są lasy sosnowe. W wyniku niekorzystnych zmian klimatycznych (susza, obniżenie poziomu wód gruntowych, burze, itp.) i występowanie jemoły, obserwuje się silne wylesianie (cofanie się) drzewostanów sosnowych, a do tego dochodzą problemy związane z zamieraniem monokultur świerkowych.</p>	<p>Zaakceptowano. Tekst został dodany w rozdziale 2.8 Oceny.</p>

	Stanowisko	Rozpatrzenie
11.	<p>Państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która nie jest przedsiębiorstwem i działa na terytorium Polski, Polska</p> <p>4.1 Istotne problemy środowiskowe na danym obszarze, strona 74</p> <p>EDUKACJA EKOLOGICZNA</p> <p>- Warunek konieczny do rozwiązania niektórych problemów środowiskowych (zanieczyszczenie powietrza przez ogrzewanie mieszkań i transport, gospodarka odpadami itp.) i podnoszenie świadomości społecznej na temat korzyści płynących z lasów, uświadamianie znaczenia zrównoważonej gospodarki leśnej realizowanej przez Lasy Państwowe oraz kształtowanie postaw społeczeństwa wobec lasów, podnoszenie świadomości w zakresie ochrony przyrody itp.</p>	<p>Zaakceptowano. Tekst został dodany w rozdziale 2.10 i 4.1 Oceny.</p>
12.	<p>Państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która nie jest przedsiębiorstwem i działa na terytorium Polski PGL LP, Polska</p> <p>2.9. Lasy</p> <p>- około 20% - w uprzemysłowionym subregionie rybnickim, gdzie za problem uznaje się wylesianie i przekształcanie gruntów leśnych do wykorzystania na inne cele. Jednocześnie należy wspomnieć, że dzięki współpracy Lasów Państwowych z podmiotami przemysłowymi prowadzona jest na szeroką skalę rekultywacja i rewitalizacja terenów przemysłowych.</p>	<p>Zaakceptowano. Tekst został udostępniony w rozdziale 2.10 Oceny.</p>

Stanowisko	Rozpatrzenie
<p>2.10. Edukacja ekologiczna, kształcenie i świadomość ekologiczna</p> <p>Zaangażowanie społeczeństwa w ochronę środowiska jest istotnym elementem rozwiązywania problemów środowiskowych. Edukacja ekologiczna, szkolenia i podnoszenie świadomości są ważnym, a w niektórych przypadkach jednym z głównych narzędzi skutecznego rozwiązywania problemów środowiskowych, zwłaszcza w zakresie zanieczyszczenia powietrza przez lokalne ogrzewanie i transport, gospodarki odpadami (w tym spalania odpadów w gospodarstwach domowych), ochrony przyrody, ochrony klimatu i innych. Zaangażowanie społeczeństwa w sprawy środowiska jest ważne także w przypadku ocen oddziaływania na środowisko, np. gdy brak zgody społeczeństwa może mieć konsekwencje dla rozwiązania problemu (np. w przypadku odrzucenia wykorzystania energetycznego i materiałowego odpadów komunalnych). <u>Ważne jest również, aby w edukację ekologiczną zaangażowane były różne jednostki organizacyjne, które będą kształtować świadomość ekologiczną społeczeństwa. Przykładem może być polityka edukacyjna Lasów Państwowych.</u></p> <p>Jednak edukacja ekologiczna, edukacja i świadomość ekologiczna nie mogą być oderwane od pozostałych zagadnień. Powinny one stanowić część szerszej edukacji na temat zrównoważonego rozwoju oraz obejmować i opierać się na innych działaniach w zakresie zarządzania środowiskiem, lokalnej Agendy 21, "inteligentnych" podejść itp.</p> <p>Regiony w czeskiej części obszaru objętego programem opracowały regionalne koncepcje EVVO regionów, np. Kraj morawsko-śląski od 2004 roku, a po obu stronach granicy działa kilka ważnych organizacji pozarządowych (NGO) o szerszym zasięgu, zajmujących się ochroną środowiska. Podnoszenie świadomości prośrodowiskowej i inne "miękkie" narzędzia ochrony środowiska są jednym z celów zwiększania potencjału współpracy zarówno w czeskiej, jak i polskiej części regionu.</p>	<p>Zaakceptowano.</p> <p>Tekst wynikający z podkreślonej części komentarza został dodany do Rozdziału 2.10 Oceny.</p>
<p>13. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (PGL LP), Polska</p> <p>2.2, str. 42, tekst: zmiany klimatu są szczególnie widoczne w rolnictwie (wzrost liczby szkodników, spadek dochodów), leśnictwie (spadek liczebności drzewostanów świerkowych i rozwój szkodliwych owadów ze względu na lepsze warunki klimatyczne dla ich rozwoju oraz osłabienie drzewostanów).</p> <p>Zmienić na: Zmiany klimatyczne są szczególnie widoczne w rolnictwie (wzrost liczby szkodników, spadek dochodów), w leśnictwie (zmniejszanie się drzewostanów, zwłaszcza iglastych, ze względu na negatywny wpływ kompleksu czynników biotycznych i abiotycznych).</p>	<p>Zaakceptowano. Tekst został zmieniony zgodnie z propozycją w rozdziale 2.2 Oceny.</p>

Stanowisko		Rozpatrzenie
	4.1, s. 73, tekst: Susza w ostatnich latach (zmiana klimatu) w połączeniu z rosnącą liczbą szkodników po obu stronach granicy prowadzi do degradacji lasów, zwłaszcza świerkowych. Zmienić w punkcie 4.1, na stronie 73: Susza w ostatnich latach (zmiana klimatu) w połączeniu z rosnącą liczbą szkodników po obu stronach granicy prowadzi do degradacji lasów.	Zaakceptowano. Tekst został zmieniony zgodnie z propozycją w rozdziale 4.1 Oceny.
14.	Nadleśnictwo Kluczbork, Polska Istotne problemy środowiskowe na danym obszarze, Lasy, strona 73 Zmiana tekstu - Susza w ostatnich latach (zmiana klimatu) w połączeniu z rosnącą liczbą szkodników po obu stronach granicy prowadzi do degradacji stanowisk leśnych.	Zaakceptowano. Tekst został zmieniony zgodnie z propozycją w rozdziale 4.1 Oceny.
15.	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe - Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach, Polska 2.1.4 str. 31, zmiana tekstu w głównych grupach docelowych. - Jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe (PGL LP) 2.1.8 vii) str. 33, Dodanie obszarów o wysokiej wartości przyrodniczej. Oprócz parków przyrodniczych i narodowych należy dodać następujące elementy: - rezerwat przyrody - obszary szczególnie chronione, - obszary Natura 2000, - zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, - użytki ekologiczne, - udokumentowane stanowiska przyrody nieożywionej, - parki krajobrazowe, - pomnik przyrody.	Wyjaśniono. Termin "grupy docelowe" nie oznacza wnioskodawców projektów, ale końcowych użytkowników produktów i rezultatów projektów. Jednocześnie w grupach docelowych w Priorytecie 1, rozdział 2.1.4 Programu, zamiast grupy "samorządy lokalne" zmieniono na "jednostki, organy i instytucje administracji publicznej". Wyjaśniono. W części 1.3 Programu w odniesieniu do celu szczegółowego 2 vii) stwierdzono, że nie chodzi jedynie o cenne obszary sklasyfikowane jako parki narodowe/krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu lub obszary Natura 2000, ale także m.in. parki narodowe/krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu lub obszary Natura 2000. Z tego powodu tekst Programu nie został uszczegółowiony, m.in. po to, aby zachować proporcje szczegółowości w całym dokumencie.
16.	Dyrekcja Generalna Ochrony Środowiska Należy wprowadzić następujące poprawki i uzupełnienia: - ocena potencjalnych działań – sprawdzić komentarz na str. 74 Ocena, zgodnie z którą dla priorytetu Turystyka, cel szczegółowy 1 "nie zidentyfikowano negatywnego wpływu na środowisko i zdrowie publiczne". Jest to niespójne z oceną zawartą w tabeli, w której stwierdzono umiarkowanie negatywny (-1) wpływ na glebę i lasy, krajobraz, bioróżnorodność i ochronę przyrody oraz odpady.	Wyjaśnione i częściowo zaakceptowane. W rozdziale 10 Oceny stwierdzono, że nie przewiduje się "znaczących" negatywnych oddziaływań realizacji Programu na środowisko. Przewiduje się jedynie "umiarkowane" negatywne oddziaływania, które wymieniono w tym samym rozdziale, a także w rozdziale 6 oceny. Tekst nie jest więc sprzeczny.

Stanowisko	Rozpatrzenie
<p>Podobne wątpliwości budzi zapis na stronie 91 prognozy "Ocena wpływu priorytetów, celów szczegółowych i możliwych działań na cele referencyjne środowiska wskazuje, że nie występuje negatywne oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska i zdrowie publiczne oraz na obszary sieci Natura 2000 wynikające z realizacji koncepcji", ponieważ w Prognozie wielokrotnie wskazywano na możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko przy realizacji działań szczegółowych z priorytetów turystyka i transport. Należy zatem zweryfikować i ujednoczyć wnioski;</p>	<p>Sformułowanie to zostało jednak zmienione dla jasności i zmodyfikowane w polskiej wersji Oceny.</p>
<p>- monitorowanie - Tabela 7 na stronie 90 przedstawia propozycję wskaźników środowiskowych, które zdaniem autorów prognozy pozwolą ocenić wpływ programu Interreg na środowisko. Nie można jednak zgodzić się, że te 3 wskaźniki osiągną oczekiwany poziom docelowy. Liczba zrealizowanych projektów lub powierzchnia zbudowanej/zmodernizowanej infrastruktury dostarcza jedynie informacji o poziomie realizacji programu Interreg, a nie o jego wpływie na środowisko. Konieczne jest udoskonalenie i określenie nowych wskaźników zgodnie z działaniami zaplanowanymi w programie Interreg i zdobytym doświadczeniem. Na przykład, według autorów Oceny realizacji programu Interreg, poprawa jakości powietrza (str. 26-27) lub spowoduje redukcję hałasu (str. 28) na danym terytorium. Wskaźniki monitorowania powinny zatem umożliwiać weryfikację tego typu wniosków w sposób jakościowy i ilościowy;</p>	<p>Nie przyjęto/Wyjaśniono. Biorąc pod uwagę charakter działań/projektów, nierealistyczne wydaje się rozróżnienie ich nieznacznego wpływu na środowisko od wpływu niezwiązanego z koncepcją. Dlatego monitoring jakości powietrza lub hałasu pozwoliłby ocenić stan środowiska jedynie na obszarze oddziaływania projektu, niezależnie od jego realizacji.</p>
<p>- W odniesieniu do klimatu i jego zmian, na stronie 27 prognozy znajduje się informacja: "Aktualne prognozy klimatyczne wskazują, że na pograniczu polsko-czeskim w przyszłości wystąpi stosunkowo duży wzrost temperatur". Następnie oceniono, że "klimat i ogólne tendencje w tym obszarze nie zmienią się bez realizacji koncepcji", co wydaje się zbyt daleko idącym wnioskiem, biorąc pod uwagę niewielką skalę obszarową programu Interreg i zakres działań planowanych do realizacji. Cytowane stwierdzenia należy poprawić lub wyjaśnić.</p>	<p>Wyjaśniono. W tekście stwierdzono, że na pograniczu polsko-czeskim w przyszłości wystąpi wzrost temperatur. Należy przez to rozumieć, że wzrost temperatury (trend) będzie się utrzymywał niezależnie od tego, czy koncepcja zostanie wdrożona, czy nie. Jest to ogólnie przyjęty fakt. W tekście stwierdza się ponadto, że bez wdrożenia tej koncepcji trendy klimatyczne nie ulegną zmianie. W świetle powyższego charakteru koncepcji powyższe stwierdzenie jest poprawne.</p>
<p>17. Główny Inspektor Sanitarny Krzysztof Saczka - Zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego</p>	
<p>Należy podkreślić, że przedłożona Ocena oddziaływania na środowisko uwzględnia dużą ogólność ocenianego dokumentu, wyrażającą się w jego ramowym charakterze, możliwości wprowadzania zmian w kolejnych fazach programowania, braku szczegółowych kryteriów wyboru projektów, a także braku wskazań przestrzennych. Należy jednak zauważyć, że projekt programu nie wyklucza projektów inwestycyjnych (np. inwestycji budowlanych). W opinii głównego inspektora sanitarnego, przewidywania</p>	<p>Wyjaśniono. Ocena została przygotowana zgodnie z wymogami oceny skutków koncepcji dla środowiska oraz zgodnie z Zaleceniem metodologicznym dotyczącym oceny oddziaływania ogólnych koncepcji na środowisko (Biuletyn Ministerstwa Środowiska Republiki Czeskiej nr 1/2019), w tym w rozdziale 6, w którym opisano potencjalny wpływ projektu Programu na</p>

Stanowisko	Rozpatrzenie
<p>oddziaływania na środowisko dla projektu <i>Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027</i> nie odnosi się w wystarczającym stopniu do kwestii związanych z wpływem planowanych przedsięwzięć (np. remont transgranicznych mostów, tras drogowych i kolejowych, modernizacja transgranicznych połączeń drogowych, inwestycje budowlane) na stan zdrowia ludzi, w szczególności w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - narażenie na hałas i zanieczyszczenie powietrza, - zagrożenia dla zasobów i źródeł wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, z uwzględnieniem obszarów ochrony tych źródeł, - zagrożenia dla wód podziemnych, w szczególności dla głównych zbiorników wodnych znajdujących się pod ziemią (należy uwzględnić nakazy, zakazy i ograniczenia związane z ochroną zasobów wodnych), - utrzymanie dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie, w szczególności w budynkach mieszkalnych/mieszkaniach, budynkach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży (jednostki oświatowe) oraz na terenach rekreacyjnych, - zapewnienie odpowiednich standardów jakości powietrza. <p>Pragnę również poinformować, że konieczność uwzględnienia powyższych elementów została wymieniona w piśmie z dnia 30 grudnia 2020 r., sygn. akt HS.BW.530.13.2020.</p>	<p>Środowisko oraz Rozdział 10, w którym przedstawiono zalecenia mające na celu zmniejszenie przewidywanych oddziaływań. Kwestie poruszone w punktach stanowią integralną część rozważań i oceny potencjalnych skutków koncepcji w rozdziale 6 Ocena. Biorąc pod uwagę ogólny opis działań w koncepcji, ocena została przeprowadzona na podstawie doświadczeń osób przygotowujących Prognozę oraz analogii do innych projektów SEA i EIA.</p> <p>Ponieważ w programie nie określono lokalizacji, mocy przerobowych, a nawet innych potencjalnych cech projektów, które nie są jeszcze znane, nie jest możliwe szczegółowe określenie lub jednoznaczne skwantyfikowanie ich potencjalnych negatywnych oddziaływań ani sformułowanie konkretnych zaleceń dotyczących konkretnych lokalizacji projektów. Dlatego zalecenia zawarte w Ocenie wyraźnie stwierdzają, że projekty, które mogą, na podstawie doświadczenia, mieć potencjalnie negatywne oddziaływanie na środowisko, muszą być poddane ocenie EIA lub ocenie Natura 2000 zgodnie z wymogami przepisów, a tam, gdzie projekty nie podlegają tym procedurom ze względu na swój charakter lub lokalizację, także innym procedurom środowiskowym zgodnie z innymi przepisami po obu stronach granicy (przepisy budowlane, ochrona przyrody itp.). Jeśli w przypadku konkretnego projektu, po określeniu jego lokalizacji, możliwości i charakteru, istnieje potencjalny powód, by spodziewać się znaczącego negatywnego oddziaływania na zdrowie ludności, konieczne będzie przeprowadzenie oceny oddziaływania na zdrowie. W ocenie koncepcji nie zidentyfikowano jednak żadnych istotnych (możliwych do oceny) negatywnych oddziaływań na zdrowie ludności. Ponadto do Programu został dodany fragment (rozd. 1.2.3., w którym procedura ta jest bezpośrednio zapisana w tekście Programu.</p>
<p>W związku z powyższym oraz w świetle brzmienia art. 51 ust. 2 pkt 3 lit. a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,</p>	<p>Wyjaśniono. Środki mające na celu zapobieganie, unikanie, zmniejszanie lub rekompensatę ewentualnych pomniejszych niekorzystnych skutków (tj. możliwe metody skutecznego usuwania</p>

Stanowisko	Rozpatrzenie
<p>który stanowi, że w Prognozie oddziaływania na środowisko przedstawia się rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji planowanego dokumentu, w opinii Głównego Inspektora Sanitarnego właściwe byłoby odniesienie się w Prognozie oddziaływania na środowisko do możliwych metod skutecznego wyeliminowania lub zminimalizowania negatywnego wpływu zidentyfikowanego programu w odniesieniu do zdrowia ludzi.</p>	<p>lub maksymalne ograniczenie negatywnego wpływu zidentyfikowanego programu na zdrowie ludzki) są wyraźnie wymienione w rozdziale 10 Oceny. Z oceny oddziaływania priorytetów, celów szczegółowych i typowych działań wynika, że nie zidentyfikowano znaczącego negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska i zdrowie publiczne oraz na obszary Natura 2000, wynikającego z realizacji koncepcji. W przypadku nieznacznie negatywnych oddziaływań powyższe zalecenia zmniejszają także potencjalny wpływ na zdrowie ludzi (ograniczenie hałasu i emisji w przypadku przebudowy mostów granicznych, dróg i linii kolejowych, zastosowanie procesu EIA, gdy potencjalny projekt będzie spełniał warunki przepisów jednego z zainteresowanych krajów itp. W rozdziale 10 wyraźnie stwierdzono, że przy opracowywaniu technik i technologii zapobiegania i likwidacji zagrożeń należy zwrócić uwagę na ryzyka związane z promieniowaniem elektromagnetycznym (patrz Priorytet 1 - Zintegrowany system ratownictwa i środowisko).</p>
<p>Należy również zwrócić uwagę na fakt, że po przyjęciu Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2021-2027 konkretne działania inwestycyjne kwalifikujące się do projektów o znaczącym oddziaływaniu na środowisko mogą wymagać uzyskania decyzji środowiskowej, a także przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć. W takich sytuacjach w ramach tej procedury należy przeprowadzić szczegółową analizę jakościową i ilościową wpływu projektu na środowisko, w tym na zdrowie ludzkie, jeśli jest to konieczne dla danej inwestycji.</p> <p>Należy pamiętać, że zgodnie z brzmieniem art. 3 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ilekroć w ustawie jest mowa o oddziaływaniu na środowisko, rozumie się przez to również oddziaływanie na zdrowie ludzi.</p>	<p>Zaakceptowano. W przypadku celów, w ramach których proponowane są działania/projekty mogące potencjalnie oddziaływać na środowisko, najważniejszym narzędziem zapobiegania, eliminowania, minimalizowania i kompensowania negatywnych oddziaływań będzie procedura EIA (oceny oddziaływania na środowisko), oceny oddziaływania obszary systemu Natura 2000, a tam, gdzie nie jest to istotne, wymagania procedur innych przepisów (np. prawa budowlanego, ochrony przyrody itp.). po obu stronach granicy.</p>